RÉSIDENCE SUPÉRIEURE DU TONKIN
DEPOT LEGAL

NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2058 MỖI SỐ : 0$03 NGÀY THỨ HAI 28 JANVIER 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1876

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Một năm.	Các tỉnh và Cao-miên	Các công-sở	Sáu tháng.	Ba tháng	Một tháng
Ngày thứ năm và chủ nhật	6$00	6$00	»	3.00	1.50	0.50
Ngày thứ ba và thứ bảy	6$00	6$00	»	3.00	1.50	0.50
Ngày thứ hai, thứ tư và thứ sáu	6$30	6$30	8.00	3.20	1.60	0.60
Báo ngày, Trung-Bắc Tân-Văn	6$30	6$30	9.00	3.30	1.65	0.55
Nông-Cổ Tùng-Thư Pháp-văn Thời-báo	6$60	6$60	9.00	3.30	1.65	0.55
Phụ-nữ Tân-văn	12$00	»	»	6.00	3.00	1.00

Les abonnements partent de 1er et du 16 de chaque mois

To utes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
1re page: Une seule insertion. . . . 0$18 la c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 la c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

TIỄN ÔNG TÁO

Tục cúng tiễn ông táo (hay là thổ-công) có từ bao giờ, ở trong kinh-điển không thấy nói đến, mà ở nước ta thì suốt Trung-kỳ đến Bắc-kỳ, nhà nào cũng theo cái lễ tục ấy cả: cứ mỗi năm đến ngày 23 tháng chạp, thì nhà nào cũng mua một con cá chép (gọi là ngựa ông táo), một bộ mũ mã mới, và bày biện các lễ-vật mã khẩn vái, hình như một cái lễ tất phải có không thể bỏ được vậy.

Táo-quân là thần giữ theo như tục truyền ở nước ta, thì hai vợ chồng nhà kia, vì duyên cớ mà phải bỏ nhau, người vợ lấy người chồng sau giàu có lắm. Một hôm người chồng đi vắng, người vợ thấy người chồng trước vào xin, ăn mặc rách rưới khổ sở lắm, người vợ nghĩ đến tình cũ, động lòng thương, liền cho ăn uống tử tế; dương khi ấy, người chồng về, người vợ sợ quá, bèn đem giấu chồng trước vào trong cây rơm, không may cây rơm cháy, người chồng phải bị chết, người vợ thương quá, nhảy vào đống lửa mà chết theo, người chồng sau hỏi ra biết chuyện đầu đuôi, thương tiếc vợ quá, cũng tự tử chết nốt. Ba người ấy cùng được Thượng-đế sắc cho làm táo-thần; ấy vì thế mà ta mới có câu chuyện hai ông một bà vậy. Thần táo-quân giữ quyền quan sát trong nhà, điều thiện điều ác, đến cuối năm lại lên tấu trình trên thiên-đình, vì thế mới sinh ra tục cuối năm cúng tiễn ông táo. Câu chuyện ấy đã hoang-đường không đáng tin, mà hại ông một bà lại là một việc đáng nên buồn cười lắm. Cái tục thờ cúng nhảm như thế, có thể nào để mãi được không?

Nay ta thử nhắc tục cúng tiễn ông táo mà bàn qua đến cái tâm-lý của người ta đối với qui thần như thế nào. Nước Nam ta tục vẫn thượng qui, lòng người vẫn là sùng phụng qui thần, lòng mê tín của người càng sâu, thì thần quyền lại càng thịnh; dương buổi dân trí bán khai, thì về đường khuyến thiện trừng ác, cũng có bổ ích được một vài phần thật. Nhưng vì người mình mê-tín quá, rồi ỷ kiến thiên đi, nên cứ động nhiều điều vô lý, mà muốn nịnh thần để cầu phúc, thoát họa. Suy trong tâm lý người mình, chắc có người nghĩ rằng việc âm cũng như việc dương, cũng cúng to lễ hậu thì thần nể, cũng van khéo khóc khéo thì thần thương, tính nết không cần phải ngay thẳng, ăn ở không cần phải giữ gìn, cốt ôm chân nắp bóng được một vị thần thiêng, thì không bao giờ còn có tội lỗi. Lại suy ra đến việc cầu công danh, cầu thọ khảo, cầu bình yên, phàm trăm chuyện ước ao, trăm điều ham muốn, đều trông vào thần lực âm phù; chùa nhà nhờ có bụt thiêng thì sư cầu chắc là như ý; đó cũng là cái tâm lý con thấp hèn nên mới có cái sự sai nhầm như thế. Ta chẳng thường thấy nhiều nhà, quanh năm chỉ lối hoa sớm hương chiều, thờ phụng rất là thành kính. Xét cái mục-đích chung của các nhà ấy, chỉ cốt là nịnh thần để cầu phúc và tránh họa mà thôi.

Ôi, phúc thiện họa dâm, là đạo giới đất, thông minh chánh trực, là nhờ qui thần, có nhẽ nào vì nể, có nhẽ nào thiên tư, có nhẽ nào vì khẩn lễ mà đổi trắng thay đen, có nhẽ nào vì tinh điện mà giáng tường giáng phúc, phàm những cái cách xu-mị cầu cạnh có thể lực chuyển-di được việc đời, chắc là đối với qui thần đều không hiệu nghiệm, người ta đã vì lòng mê-tín mà sinh ra cúng lễ nhảm nhí, lại vì lòng cầu phúc mà sinh ra mộng tưởng hão huyền, những việc cúng lễ thờ phụng như thế, không những là tốn tiền bạc, hại thì giờ, gây ra một sự phiền lụy, mà có nhẽ lại vì sự tiết-độc ấy mà đắc tội với thần minh. Kinh Thi nói rằng: «Tự cầu đa phúc», nghĩa là người biết cách ăn ở thì tự khắc được nhiều phúc. Kinh Thư nói rằng: « Tự tác nghiệt, bất khả hoạt », nghĩa là tội tự mình làm ra thì không tránh khỏi được. Hai câu ấy, đều là nói họa phúc là tự người làm ra, chớ giới đất qui thần, có phải như thói thường người ta, có thể lấy sự khẩn lễ mà thỉnh thác, giá khóc lóc mà yêu cầu được đâu.

Cái trình-độ dân ta bây giờ, trí thức cũng đã hơi mở mang, kiến văn cũng đã hơi rộng rãi, phàm cử động việc gì, cũng nên lấy lẽ mà suy xét, không nên theo thói thường mê-tín mà quá tin những chuyện hoang-đường như thế. Cái tục cúng tiễn ông táo cũng với những chuyện dâm-tự rải rác ở trong dân gian ta đều là những cái giả-tục làm cho trình-độ dân mình từ xưa đến nay vì thế mà chậm tiến hóa. Mong rằng người mình lấy chính lý mà xét đoán, những tục lệ bài thờ phụng đã kể ở trên kia, phải nên tùy thời mà sửa đổi. Xin ai cũng nhớ câu: « dâm tự vô phúc » nghĩa là cúng lễ nhảm nhí thì không được phúc và câu: « qui thần kính nhi viễn chi » nghĩa là đối với qui thần, thì nên giữ lòng thành kính, mà không nên cúng lễ luôn.

H. T. B.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả tiền giấy quán báo, chứa lại tiền cho chắc, cứ kể rằng mỗi tháng (0$20) bằng tem cũng được, để chi tiền giấy quán khác.

Kẻ nào không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 26 và 27 Janvier 1924

Tại Thử-dân nghị-viện

Thử-dân nghị-viện vẫn bàn về các phương-sách tài-chính. Trong kỳ hội-nghị buổi sáng, M. Louis Dubois có thay lời cả hội liên-hiệp các chánh đảng Cộng-hòa, Dân-chủ mà nói rằng các phương-sách của chánh-phủ dự định rất là khẩn yếu. Ông nói các công cuộc độc quyền thu lợi của nhà nước, nay nên nhượng cho các tư-gia thu lợi.

M. Herriot có kể những khoản chi tiêu nào có thể giảm được. Nghị-viện ưng quyết nghị ngay mọi việc. Ngày thứ hai thì nghị-viện sẽ bàn các khoản dự án của chánh-phủ.

M. Aubriot và M. Herriot có ý muốn xin đặt một cuộc ngân quyền, chứ không tăng thuế lên hai phần mười.

M. Dutreil, M. Taittinger và M. Daudet phản đối bản dự án của chánh-phủ.

Nay mai M. de Monzie sẽ chất-vấn chánh-phủ về việc lập lại cuộc buôn bán với nước Nga, và việc cử một phái-bộ đến nước ấy.

Tại hội-đồng Giám-định

Hội-đồng Giám-định thứ nhất xét về sổ chi thu và tiền tệ, do đại-tướng Dawes chủ-trương đã nghe MM. Acworth và Lever trần-thuyết mọi lẽ về cái vấn-đề hỏa-xa.

Có tin rằng sáng hôm thứ hai này, hội-đồng còn hội-nghị rồi mới đi Berlin.

Nước Pháp và Thụy-sĩ

Nước Thụy-sĩ không ưng các điều khoản trong bức thư nước Pháp nói về các miền tự do ở bên thủy hai nước.

Nước Pháp với Hy-lạp

Nay mai nước Pháp sẽ công nhận chánh-phủ Hy-lạp.

Việc nước Đức

Một viên lĩnh-tụ về đảng biệt lập tên là M. Schhacht bị giết.

Các quan thượng-thư nghe M. Schacht trần thuyết công việc ông đi công cán ở Paris.

Đảng Thứ-dân có phần đối việc các xứ điều đình riêng về việc hạt sông Rhur và hạt sông Rhin. Đảng ấy nói chỉ có chánh-phủ trung-ương là có quyền giải quyết các vấn-đề ấy mà thôi.

Về việc khí-cầu Dixmude

Bọn thuyền-chài ở Palerme lại thấy một cái tử-thi ở trên bãi bể Arenella. Tử-thi đã thối. Có lẽ là tử-thi một người phi thủ trong khí-cầu Dixmude.

Hội thể thao ở Pháp

Tin Chamonix. — Về cuộc thi đi giầy trượt trên mặt vàng đá 5.000 m. có hai chục người dự thi. Một người Phanh-lăng tên là Thumberg đi mất tám phút 39 giây. Kết cục cuộc thi ấy như sau này: Phanh-lăng được nhất. Na-uy thứ nhì, Hoa-kỳ thứ ba.

MỘT CÁCH TRỊ BỆNH ĐAU GAN RẤT GIẢN TIỆN

M. A. Hermon có viết trong một tờ báo y-học ở Munich một bài nói về một cách trị bệnh đau gan rất giản-dị. Ông nói nên đặt người đau nằm trên một tấm ván có trải đệm, mà đẳng đẻ chân thì kê cao hơn đẳng đầu chừng 60 hoặc 80 phân. Đặt người đau nằm như thế độ từ 5 đến 15 phút, thì cơn đau đớ dần dần.

Cái cách ấy xem ra cũng hơi giống cái cách người Mọi ở Mexique dùng để trị bệnh trăng hạ nang. Cứ kể cái cách ấy cũng có lý lắm, song xét ra khi mới thấy đau phải dùng ngay thì may ra mới có công hiệu.

Tin Trung-hoa

Ngày 17 Janvier 1924

Tin Dương-Sâm (Từ xuyên)

Dương-Sâm sai Hồ-quang-Kiệt về Bắc-kinh xin lương-thực khi-giới. Cao-lăng Uất xướng nghị lấy tiền thuế muối 200.000 đồng ở Trùng-khánh để chi cấp.

Công-sứ Nhật trách việc tiêu phỉ

Công-sứ Nhật từ giấy sang ngoại-giao bộ nói rằng việc tiêu phỉ làm không dắc-lực, chánh-phủ Trung-hoa phải nhận trách-nhiệm.

Tin Tiêu-diệu-Nam

Tiêu-diệu-Nam đánh giây-thép cho Tào-Côn, xin về Bắc-kinh thương-nghị thời-chánh; sau đi đến nửa đường, tiếp giây-thép của Tào ngăn-trở. Tiêu lại trở về Hồ-bắc.

Việc tổ-chức nội-các

Cao-lăng-Uất thấy Tôn-bảo-Kỳ và Nhan-huệ-Khánh tổ-chức nội-các chưa thành, lại toan mưu muốn tranh, nhưng Tào-Côn không bằng lòng. Lại có tin đồn Vương-dục-Chi cũng muốn tổ-chức nội-các.

Vương-chính-Đình đã về đến Bắc-kinh

Vương-chính-Đình đi sứ Nhật-bản đã về đến Bắc-kinh, nói rằng việc ngoại-giao với Nhật-bản được thỏa hợp cả. Tào-Côn rất lấy làm bằng lòng.

Nhan-huệ-Khánh không muốn nhận việc tổ-chức nội-các

Nhan-huệ-Khánh nói chuyện với bạn hữu rằng việc ngoại-giao khó khăn, tài chính quẫn thiếu, mà trong nước đảng phái lại nhiều, mình cũng không muốn nhận việc tổ chức nội-các.

Các quân-đoàn đòi quân-phí

Quân-đoàn các tỉnh đánh giây-thép về Bắc-kinh đòi quân-phí nhiều lắm, có câu rằng nếu chánh-phủ không chi cấp quân-phí cho, như có sinh ra biến cố gì, thì quân-đoàn không chịu nhận trách-nhiệm.

Tin Bắc-kinh

Tào-Côn định lấy món tiền thu nhập ở đường xe lửa Kinh-Hán và Tiêu-phố mỗi năm được 12,0 0.000 đồng chia làm hai đôi, một nửa về Tào-phủ, một nửa về Lạc-dương.

Tin Quảng-đông

Tôn-Văn đánh giây thép sang Thượng-hải, triệu Hứa-sùng-Trí và Hồ-hán-Dân về Quảng-đông để thương việc lập chánh-thức chánh-phủ và việc về đánh Bắc-kinh.

HÀI ĐÀM

Tâu đức Ngọc-hoàng

Chiều hôm 23 tháng chạp, ông Công thu-xếp hành-lý, rồi phi « ngựa-cá » lên giới. Ngài hấp-tấp quá, vì khoảng thì-giờ khử hồi chỉ thu vào có một tuần lễ, từ ngày thứ hai 23 cho đến ngày thứ hai 30. Vừa đến nơi Ngài tất-tả vào châu đức Thượng-đế. Thượng-đế phán hỏi:

— Nhà-ngươi xem ở dương-gian chữ *hiếu*, chữ *đễ*, ngày nay ra thế nào?

Chẳng ngờ ông Công không hiểu chữ *hiếu*, chữ *đễ* là nghĩa gì, cứ luống cuống không trả lời được. Đức Thượng-đế giục mãi, mới quì xuống tâu rằng:

— Thần-đẳng không hiểu chữ *hiếu*, chữ *đễ* là thế nào, nhưng thấy phần nhiều con cãi cha mẹ và anh em lìa nhau vậy.

Thượng-đế lại hỏi:

— Còn chữ *trinh* thế nào? nghe đâu chúng vẫn có câu chữ trinh đáng giá nghìn vàng phải không?

— Tấu lạy Ngài! Hai *trinh* mới được một xu!

Ng-Dự

XE HỎA ĐI 160 KILOMÈTRES MỘT GIỜ

Ở Schenectady (Hoa-kỳ) có tin đến nói rằng công-ty « Général électric » mới thử một cái toa máy tốc-lực 130 kilomètres một giờ, của công-ty ấy đóng cho công-ty hỏa-xa Paris — Orléans nước Pháp.

Lúc thử, toa máy chạy 160 kilomètres một giờ, hơn cái tốc-lực đã định là 30 kilomètres, mà trong khi chạy toa không có rung-động làm chuyển đường sắt chút nào.

HIỆN TÌNH NƯỚC HY-LẠP

Chánh-đảng Cộng hòa có xin nghị-viện nghỉ truất phế hoàng-tộc, mà đừng đặt cuộc chúng dân dầu phiếu nữa. Quan thủ-tướng Venizelos có xin nghị-viện dầu phiếu xem có tín cậy tòa nội-các hay không.

Lại có tin rằng mấy bữa nay ở Hy-lạp rét dữ lắm. Ở Salonique có tới 159 người chết rét.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Phân biệt các sắc

(Tiếp theo)

Kỳ trước tôi có nói rằng trong văn chương nước ta ít dùng đến chữ « Lục » và trong các mặt văn vần, người ta phân biệt các sắc rất rõ ràng; nói như thế, tưởng là đúng lắm, mà nay nghe mấy lời phản biện của người bạn đồng chí, mới hay rằng tế ra mình nói hãy còn sai:

Trong văn chương quốc-âm ta, chưa kể những từ, phú, thi, ca vội, chỉ kể lấy một truyện Kiều, ngoài cái câu « Tiếc lục thanh hồng » mà tôi đã nhắc đến, lại còn hai câu nữa, là « Thừa hồng rậm lục dễ chừng xuân qua » và « mụ càng tỏ lục chuốt hồng» — Đó, cái chữ « Lục » của nhà đại văn chương, đại tư-tưởng đã dùng một cách xứng đáng, tài tình như thế. — Đem một chữ « Lục » mà tả cảnh vật, thì rõ hệt như vẽ được cái chân tượng của thời tiết đổi thay; đem một chữ « Lục » mà tả sự tình, thì rõ soi thấu đến cái tâm ly của con nhà nghề mua chuộc.

Còn như nghề vẽ, nghề nhuộm vân vân thì dù những nhà học theo lối xưa, lối tàu, và có biết chữ nho kia, mới biết nói cái tiếng « Lục » ấy; chứ như các nhà theo tây học trong khoảng vài ba mươi năm nay, thì tuy họ dùng sắc « Lục » liền tay, ngó sắc « Lục » nhàm mắt, mà ít khi nghe họ nói đến cái tiếng « Lục », lại phần nhiều người lâu nay vẫn nói tiếng là danh-họa, mà cũng mang-nhiên không biết cái sắc « Lục» là sắc gì nữa, thế thật là đáo-để thay, thật là khốn nạn thay!

Nói như thế chẳng phải là ngoa đâu quả có nhiều ông thầy đay về cho học-trò, mà dạy rằng: pha sắc « xanh » với sắc « vàng » thành ra màu « xanh » sẫm », còn cắt nghĩa chữ « Vert » là là màu xanh, « Bleu » là màu « lơ »

nghĩa như thế mới thật là ngây ngô nghèo cho người cắp sách đi học: chẳng hay các ông thầy ấy nghe đến cái tiếng « Lục » thì trong trí đoán ra là cái gì; tôi thường đọc Nam-sử, mỗi khi đến câu « Thanh sơn lục thủy chi gian, hữu hoàng-y, xưng trẫm » (xin xem lại cho rõ) thì trong não bao giờ cũng có ngụ ý rằng cậu ấy có đủ cả sắc « xanh », sắc « vàng » và sắc « lục » rõ tuyệt khéo. Mà nay nếu mình thử bắt chước theo các ông tân học ấy, mà cắt nghĩa cho đúng như nghĩa của các ông, « Thanh sơn » là « núi lơ » còn « Lục-thủy » là « nước xanh » thì nghe nó ra thế nào?

Ôi! một tiếng nói đã hóa thành văn liệu tốt tươi xinh đẹp như thế, mà nay đã đến ngày, nếu không khéo, thì e phải tiêu diệt; còn một tiếng nói nữa dư dụng, vừa mới mẻ như thế, mà nay không khéo, thì e cũng sắp được sanh tồn; ôi! chỉ vì có một cái chữ « Lục » kia, mà sao tôi phải kể lể dài dòng như vậy, xin các nhà tân học nghĩ cho với má!

Thôi bây giờ hãy cứ lần lượt phân biệt các sắc để cho nó tiếp liên câu chuyện.

Những tiếng chỉ bản tính của các sắc:

« Đậm; Thắm; Thâm; Thắm » dặt; Thắm chày; Ngát; Sám; Sẻm; « Sạm; Sẫm; Nám; Rực; Rực rỡ; « Sặc sỡ; Mờ; Rỉ; Si; Láng; Láng « bóng; Láng lẩy; Lánh; Lấp lánh; « Nhấp nhánh; Chói; Ói; Chót; « Già; Lìa; Lè; Bầm; Lạt; Lợt; « Nuột; Nhạt; Tươi; Phơn phớt; « Mới; Mơn mởn; Ngót; Ợt; Bợt; « Hoe; Non éo; Tái; Rần rệu; Vân « vện.

(Còn nữa) Phụng-Đình Tourane

Cuộc thi thơ

Của Nữ-thi-Quyên nữ-sĩ

MDCLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa Giám cao lồng nguyệt mấy cung.
Nguồn đạo Tử Thù trăm bể Bắc,
Nên hương Lê Lỗ nức trời Đông.
Mưa Âu gió Á qua bao cuộc,
Cửa nghĩa nền nhân vững tựa đồng.
Hồng Lạc nào ai hồn sĩ-tử,
Kia gương thành huấn hãy soi chung

MDCLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa Giám ngày-nga rợ núi sông.
Trên các Khuê-văn lồng bóng nguyệt.
Dưới bia Hoàng-bảng chói màu hồng.
Rồi-rào bể học trăn sông Nhị,
Nghi-ngút rừng nho ngất núi Nùng.
Hồng Lạc ấy nòi văn-hiến cũ,
Cầm tra trong cuộc hãy chớ trông.

Nguyễn-Lưu
58, Rue des Radeaux, Hanoi

MDCLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa Khổng nghiêm-trang biết mấy [trùng.
Cơ-chỉ vững vàng nền đạo-hóa,
Cung tường rộng rãi cách thời trung.
Kia bia khoa giáp bia còn đứng.
Nọ cảnh thương tùng cảnh vẫn đông
Hỏi khách nhà nho khi quá miếu,
Nhìn phong-cảnh cũ chạnh niềm [không?

MDCLVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nhà Giám tôn thờ thánh Khổng trong.
Mấy ngọn văn từ triều Lý dựng,
Giăm hàng cổ-thụ cảnh Lê trồng.
Biết bao tang-hải miền Kinh Bắc,
Khôn đổi cung-tường cõi Á Đông.
Còn nước còn non còn miếu vũ,
Còn viêm-hạng đó đạo còn thông.

Trịnh-văn-Nhã
Cống-xuyên, huyện Thượng-phúc

MDCLVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Triều Lý thanh-bình lập vọng cung.
Thế-giới văn-minh hồn quốc-túy,
Hoàn-cầu luân-lý đạo nho-phong.
Gương treo kim cổ làm sư-biểu,
Đã tạc sơn-hà chuyển hóa công.
Miếu vũ ngụy-nga nơi cố-quận,
Tứ phương nho-giáo vẫn tôn sùng.

Phạm-đăng-Tiếp
Làng Khê-tang, Hà-đông

MDCLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Có phải đây là Giám cũ không?
Gác Ngự một tòa trăng gió mát,
Bia Nghuê hai dãy ngọc vàng phong.

Nắng mưa phẳng phất trời Lê Lý,
Hương khói nguy-nga đất Nhị Nùng.
Những khách làng nho đi lại đấy,
Đã môn con mắt vẫn nhìn trông.

MDCLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-vật bao nhiêu lại chạnh lòng.
Hương lửa chưa tàn nền thánh vũ,
Bút nghiên đã xếp tụi nho-phong.
Cột đồng bóng ngả dòng sông Nhị,
Bia đá rêu phong ngọn núi Nùng
Phong hội đường này cung miếu ấy,
Xá gì bỉ thái với cùng thông.

Trần-duy-Thân
362, Phố Định-hậu, Nam-định

MDCLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Vẻ miếu minh-luân vẻ lạ lùng.
Mưa gió trải bao Nùng Nhị khác.
Thủy chung đưa tiếng ngọc vàng [trong.
Tây hồ rực rỡ lầu khuê xói,
Phật lục pha phôi lửa điện lồng.
Tới cửa đại-thành nương bóng hạnh,
Ơn xưa vua Lý mát tay trồng.

rần-văn-Ili
Làng Nhật-tựu, Hà-nam

MDCLXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tới cảnh thiên-nhiên mới lạ lùng.
Kìa dấu thánh thần non đất Bắc,
Nọ gương khoa-giáp rực trời Đông.
Trần mai khôn nhiễm màu kiên bạch,
Hoa thảo càng sinh sắc tử hồng.
Quốc-túy hãy còn dường mỗi đó,
Đá vàng nên lạc một lòng chung.

Nguyễn-đình-Cát
Làng Khả-lâm, Hà-đông

MDCLXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu gây nên một cảnh chung.
Nọ các khuê-văn bia phật-lục,
Dư đồ ngọc khánh tiếng kim chung.
Trải bao mưa gió cơn Âu Mỹ,
Vẫn vững cung-tường chốn Nhị Nùng
Hỏi khách rừng nho đâu đấy tá,
Được vào cửa đó lắm hay không ?

MDCLXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu tôn-nghiêm cảnh lạ lùng.
Các vẻ khuê-văn soi Dực Chẩn,
Bia ba phật lục rõi Tiên Rồng.
Cung-tường bụi sạch cơn mưa gió,
Kim ngọc xa đưa tiếng thủy chung.
Dấu cũ thành rồng bao biến đổi,
Nhị Nùng miếu thánh vẫn tôn sùng.

Đoàn thế-Phấn
Làng Hải-yến, Hưng-yên

MDCLXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thịnh điển ba triều một miếu công.
Bia đá đôi Lê màu tượng Lý,
Bên dòng sông Nhị trước non Nùng
Nên hương Thù Tử trời Âu Á,
Then cửa Trình Chu cõi Lạc Hồng.
Đàn hạnh viêm-bang là đó tá,
Luyện hồi luân-lý đã bao đông.

Đinh văn-Liễn
Chánh hội làng Ngọ-cầu, Hưng-yên

MDCLXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cũ nguyên còn đối hóa công.
Non nước Nhị Nùng nương bóng [hạnh.
Lửa hương Lê Lý rạng vừng đông.
Gió mưa buổi mới trời Thù Tử,
Luân-lý hồn xưa họ Lạc Hồng.
Bình lĩnh cùng đây là quốc Giám.
Một nền đạo-thống phải chăng không?

Nguyễn-văn-Du
Phó hội làng Ngọ-cầu, Hưng-yên

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 16 độ
15 giờ 17 độ

Lịch ngày mai

Dương lịch

Thứ ba, 29 janvier 1924
4e D. ap. l'Epiphan

Âm-lịch

24 tháng 12 năm Quí-hợi
Ngày Đinh mùi
Hành Thủy, Sao Vĩ, Trực Phá
Kỵ: Loát-đầu, Phục-dược.
NGHI: Giá trì. Phá-tế.

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Janvier 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 95 và 1 fr. 00 kể từ ngày 28 này

Ngạch cai-trị. — Quan cai-trị Le Guénédal công-sứ tỉnh Bắc-giang nay mai sẽ đổi về Hanoi và có lẽ ngài sẽ bổ vào Tòa-án cai-trị lắm.

Quan Le Guénédal có chân luật-khoa và am tường về việc án cai-trị lắm.

Hội-đồng Canh-nông. — Hội-đồng Canh-nông Bắc-kỳ và phía Bắc Trung-kỳ đã họp tối hôm 26 vừa rồi. Trong những việc đã bàn thì có những việc này :

Việc mất trộm mùa màng ; sở thí-nghiệm côn-trùng ở Chợ gành ; việc lập một sở bưu-điện tại Chi-nê ; việc xếp đặt các đường không thuộc về hạng đường thuộc-địa ; việc dịch trâu bò ; các thứ chè bán tại Maroc ; việc tăng thuế xuất-cảng các thứ thóc, gạo, tấm, vân vân ; việc khuyến khích nghề nông trong năm 1923, việc sửa đổi lại các tiền thưởng cho các nhà nông ở Trung-kỳ, vân vân.

Cuộc diễn-thuyết của hội Địa-dư. — Bản-báo nhắc lại rằng tối hôm nay hồi 9 giờ quan năm Bonifacy sẽ diễn-thuyết tại nhà Nhạc hội về các dân cư thượng-du về phía đông sông Hồng-hà.

Hội-đồng lập trận-vong kỷ-niệm dài. — Sáng hôm nay, hồi 9 giờ, hội-đồng coi việc dựng trận vong kỷ-niệm dài đã họp tại phòng hội-đồng ở tòa Đốc-lý, do quan Đốc-lý Mourroux chủ-tọa.

Nhân quan Đốc-lý là chánh hội-đồng có tiếp được một bức thư của quan Toàn-quyền hỏi hội-đồng quyết-định mọi việc thế nào nên trình để cách của hội-đồng dự tính để lấy tiền có thiếu thốn thế nào, thì các sở chi-thu chung, riêng sẽ giúp đỡ cho đủ tiền dựng kỷ niệm-đài.

Việc lập kỷ-niệm dai này sở dĩ chậm chạp bấy nay chưa kỷ giao ước với các nhà điêu-khắc, một phần cũng là bởi hội-đồng ngại rằng số tiền chi phí về kỷ-niệm đài thì nhiều, không biết cuộc sổ số của hội-đồng định mở có trù được đủ không, nay hội đồng đã có thể chắc dạ rằng thiếu bao nhiêu sẽ có các sổ chi thu chịu đỡ, thì sáng hôm nay hội-đồng đồng thanh ưng thuận thuê hai nhà điêu-khắc Ducuing và Hiérolz làm kỷ niệm đài, theo như kiểu hội đồng đã xét trước đây. Giá kỷ-niệm đài định là 700.000 quan, tiền vận tải ở Pháp sang định là 100.000 quan.

Còn tiền phí tổn về việc sửa sang chỗ dựng kỷ-niệm-đài, càng các bi đài phụ thuộc vào đấy, tính mất 35.000 đồng nữa.

Hội-đồng sẽ đặt một cuộc sổ số để lấy tiền đặt kỷ-niệm-đài, số vé còn bao nhiêu không bán được có sổ chi thu chung mua cho. Nhân-chánh-phủ đã hứa tiêu thiếu bao nhiêu có sổ chi thu chịu đỡ, thì việc lập kỷ-niệm-đài hẳn như việc của chánh-phủ đứng lên làm vậy, mà nay lại được lúc giá bạc cao, vậy hội-đồng có thỉnh-cầu chánh-phủ tạm ứng ngay cho một số tiền đủ dùng, để đổi làm quan tiền cho được lợi.

Trong khi hội-nghị, hội-đồng có mời nhà điêu-khắc Hiérolz đến hỏi han mọi việc. Mười một giờ hơn hội-đồng giải tán.

LES CIGARETTES
煙草
STIC
上等
SORT PARFAITES

Tiệc trà tại hội Khai-trí. — Chiều hôm qua hồi 4 giờ quan hội-trưởng hội Khai-trí có mời các quí quan và quí phu-nhân cùng các ông bà có chân hội-đồng quản-trị đến dự tiệc trà tại nhà hội-quán. Quan Thống-sứ và quí phu-nhân cùng đời gót ngọc lại nhà hội, cho nên tiệc lại càng thêm long-trọng

Suốt buổi tiệc trà ấy thì có cuộc hòa nhạc Tây rất là thanh nhã, toàn những tay tài tử Tây Nam hoa, mà ngồi đánh đàn *piano* thì có lệnh-ái quan Thiếu Hà-đông cũng như mấy cuộc hòa-nhạc lần trước. Chủ ý cuộc hòa-nhạc này là để cho người Tây người Nam được thêm thân ái và nhất là cho đàn bà con gái nước mình biết cái lối tiếp khách thế nào là lịch-sự, đàng-đạo thế nào là phong nhã. Mấ đến quá bấy giờ quan khách mới ra về.

BÁN ĐẤT

Có mấy lô đất để làm nhà ở giốc hàng Kèn muốn bán.
Hỏi tại : 81, Rue Paul Bert
3757

Nguyễn-Ca bắn chết Nguyễn-thế-Thái tại tòa Pháp. — Báo *Les Annales Coloniales* ngày 17 décembre có đăng rằng :

« Ngày hôm qua tại Pantin, đường Petits-Ponts có xảy ra một cái án mạng bởi sự hiềm thù mà ra. Nguyên là ngày hôm trước ở tiệm bán rượu Aguillon cũng ở đường ấy số 148 có một chuyện cãi nhau. Tối thứ bảy hồi 7 giờ trong tiệm có mấy người Annam ngồi, trong bọn có một người tên là Nguyễn-Ca 25 tuổi làm công-nhật, say chếnh choáng làm om sòm tại tiệm thì mấy người uống rượu ở đó bắt ý im miệng.

Một người đàn bà ở trong tiệm cũng mắng thì hắn nhảy sổ vào mà đánh, nhưng M. Boutier 29 tuổi làm máy ở T. C. R. P. nhà ở 26 rue des Fêtes gi Paris là chủ trọ của Nguyễn-Ca đến can thì hắn nổi giận đâm M. Boutier một nhát dao bị thương ở tay.

Trưa hôm qua M. Boutier cùng với một người làm chứng Annam là Ng.-thế-Thái 23 tuổi đến kiện tại sở Cẩm Pantin. Được tin ấy thì một giờ sau, Nguyễn-Ca lại nhà người làm máy nhưng chỉ thấy vợ là Mme Boutier ở nhà. Hắn liền giơ súng lục kêu mà dọa rằng :

Nếu Boutier đi kiện thì ta sẽ giết. Mme Boutier sợ quá có đến trình ông Cẩm Pantin thì ông liền cho mấy viên thanh-tra Kaps, Lapierre và Goumilloux đến bắt.

Nhưng mà Nguyễn-Ca lại không đứng đỉnh ở nhà mà M. Boutier như là người ta đã đoán, hắn đi thẳng đến tiệm Aguillon tay cầm súng lục xông cả vào các buồng trên gác mà tìm M. Boutier.

Không tìm thấy thì hắn giận lắm, hắn lại giở xuống, trông thấy Ng.-thế-Thái là người đồng bang lại làm chứng cho bên kia thì hắn bắn luôn mấy phát. Ng-thế-Thái bị một viên đạn vào gáy, một viên vào dưới lưng và một viên vào sườn tay trái chết ngay.

Những người uống rượu và mấy người qua đường trông thấy liền bắt lấy Nguyễn-Ca, vì thứ không có mấy người cảnh-sát kể trên đó thì đánh nó đến nguy, sau các người cảnh-sát phải đem hắn vào nhà thương Saint-Louis buộc thuốc rồi sau giải hắn về sở Cẩm cho M. Martz lấy khẩu cung.

THỢ MAY NÊN BIẾT

M. MOREAU Jeune, thợ may, ở số 102, phố hàng Trống, Hà-nội, vì nay mai sẽ về Tây nghỉ, nên có bán hạ giá những thứ dạ may quần áo, bán, ngắn bán hàng.
3758

Trường Cao-đẳng Nông-lâm. — Trong sáu hôm tuần lễ vừa rồi, các sinh-viên ban Lâm-chính năm thứ ba trường Cao-đẳng Nông-lâm có đi khảo-sát các rừng núi về vùng Tiên-yên thuộc tỉnh Monday và vùng Phố-ba-che thuộc tỉnh Quảng-yên. Bắt đầu đi tàu thủy ở cảng Haiphong trưa ngày 18 janvier, men biển qua vịnh Hạ-long, vịnh Khoái-tử-long, đậu bến Quảng-yên, Hongay, Cam-pha, Vân-hoa, vào khoảng hai giờ sáng thì xuống bến Pointe Pagode, rồi về Tiên-yên. Ngày 19 janvier đi thăm rừng Tiên-yên, chỗ thì phải đi ngựa, chỗ thì phải đi thuyền xuống thác. Ở Tiên-yên rừng tuy không được đẹp lắm, ít gỗ to, nhưng sửa sang chỉnh-đốn cẩn thận lắm. Ngày 20 janvier ra bờ biển, xem bãi giồng cây trước, cây vẹt và cây sú ; những cây này mới ở được chỗ nước mặn, rễ là nhiều và rậm. Ngày 21 janvier, đi ngựa tự Tiên-yên sang Phố-ba-che hơn ba mươi cây lô-mét ; rừng ở Phố-ba-che thật là rậm, nhiều lau, nhiều cỏ, suối và thác cũng nhiều, được mở mang, nhưng có nhiều ire, nứa và gỗ to, lắm thứ quí lắm ; hiện bây giờ quan kiểm-lâm ở vùng này đang sửa sang chỉnh-đốn rừng lại. Đến ngày 22 janvier thì đi thuyền máy ra thẳng Pointe Pagode để đáp tàu về Haiphong.

Xét ra dân ở xứ này phần nhiều là người Tàu và người Nùng cả, hay đốt và hủy phá rừng lắm ; dẫn dân các quan kiểm-lâm trong phạt những kẻ tàn phá ấy thì cũng đã bớt được nhiều. Rừng là một cái vốn rất quí của nước, nếu biết lợi dụng thì càng ngày cái vốn càng to mãi ra, mà lãi càng lắm ; nếu không biết lợi-dụng thì vốn ấy hết dần dần, một ngày kia không còn nữa. Trong một nước mà không có rừng thì thật là cái hại to cho nền kinh-tế, cho phong-thổ ; cho nên các nước văn-minh nước nào cũng phải chỉnh-đốn lại rừng hay lập thêm lên. Mong rằng đồng-bang ta hiểu sự quan-trọng của rừng cho một nước là thế nào thì những sự tàn phá mới tuyệt đi được.

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Tuần-lễ đại hội
Chương-trình từ ngày thứ tư 23 đến ngày thứ bảy 26 janvier 1924

VÕ-SĨ PHÁP CRIQUI TRONG MỘT TRUYỆN KIA
Chia làm 3 phần

VÀ VỚI QUÂN CƯỚP
Chuyện rất vui
Thêm vào chương-trình
Nàng Farrauka đẹp
Khiêu vũ

CÁO-BẠCH

Từ ngày 21 janvier cho đến ngày 7 février những thứ nước hoa hiệu L. T. Piver Floramye — Azurea và Pompeia sẽ bán có 1 $ 10 một lọ.

Bán tại hiệu bào-chế **MONTÈS**, nhà đồng-hồ ba chuông, số 54, phố Paul-Bert, Hanoi.

Ngạch Học-chính. — M Ng-tư-Đệ, mông bổ trợ-giáo phụ tá, lương mỗi tháng 15 đồng.

M Ng-văn-Tam, trợ-giáo An-trang phủ Lạng-giang (Bắc-giang), được thăng trợ-giáo tập-sự.

Ngạch Y-tế. — M. Ng-đình-Tuy, thầy thuốc ở Tế-trường (Hà-đông) được phép nghỉ 30 ngày lĩnh cả lương.

M. Vũ-đình-Tăng, thầy thuốc ở Thái-nguyên, theo như đơn xin, được nghỉ một hạn là một năm.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay, tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Việc đứa trẻ con tinh-ma. — Việc đứa con trai chủ nhà ở phố hàng Bông bị người thuê nhà kiện là chòng ghẹo đứa con gái 5 tuổi mà tòa xử kín phiên thứ hai trước thì nay tòa tuyên án tha cho bên bị vì xét không đủ chứng cớ.

Án cắp chuyên-môn. — Tên Ngô-công-Kiên thông đồng với tên Ng-v-Tít vẫn thường cạy cửa nhiều nhà người Tây vào ăn cắp các đồ đạc và quần áo mà không bắt được. Mãi lần sau, hai tên ấy vào ăn cắp một nhà người Tây, sở Mật thám mới bắt được và tìm thấy được nhiều đồ đạc bán cho người tham rẻ mua. Tòa phạt tên Ngô-công-Kiên 1 năm, Ng-v-Tít 6 tháng, Ngô-công-Khai (không làm nghề gì), Ngô-chí-Chu (không làm nghề gì), Đặng-nguyên-Bích (không làm nghề gì), Ng-đình-Thu (cho thuê xe bò) Ng-văn-Chiêm (nấu bếp), Nông-v-Duyệt (nấu bếp), Lê-v-Tác (thợ sắt nguội), Ng-huy-Cung (thư-ký tập-sự) tham rẻ mua của ăn cắp mỗi người 3 tháng 1 ngày tù. Còn một người đàn bà già tên là Ng-thị-Tó cũng can về việc mua đồ ăn cắp được tha.

Đi xe hỏa không có vé. — Tên Phạm-v-Thơm bán hàng rong đi xe hỏa không có vé, khi người kiểm-soát bắt được không có tiền trả phải phạt một tháng tù.

Ăn cắp của chủ. — Tên Vũ-ngọc-Tương là bồi, ăn cắp tiền và quần áo của chủ phải phạt 4 tháng tù.

Du đãng. — Tên Lê-văn-Dương bị bắt về tội du-đãng không làm nghề nghiệp được tha vì xét có giấy chứng thực tên ấy ở Haiphong mới đến Hanoi để đi tìm việc làm.

Ngạch quan-lại. — M. Đồng-phúc-Bảo, tri-châu Thạch-an được nghỉ 6 tháng lĩnh nửa lương để đợi kỳ-hạn hưu-trí.

M. Bế-cao-Trung, tri-châu Chợ-rã, đổi đi Thạch-an.

M. Vi-văn-Thương, bang-tá, Chợ-mới mông bổ tri-châu hạng bé, gia hàm Hàn-lâm-viện kiểm-thảo (7.2), và bổ đi tri-châu Chợ-rã.

M. Nguyễn-sư-Mạnh, thừa phái Thái-bình và M. Ng-đình-Niệm, thừa phái Nghĩa-hưng đổi lẫn cho nhau.

M. Nguyễn-gia-Tấn, thừa-phái Yên-bái, được nghỉ một năm không lương.

M. Nguyễn-hữu-Lập, thừa phái An-lão, bổ đi châu Thạch-an.

M. Vũ-trọng-Kiều, thừa-phái Điềm-he, đổi đi châu Quỳnh-nhai.

M. Bùi-nguyên-Quí, thừa-phái Lai-châu, đổi đi châu Thoát-lãng.

M. Nguyễn-Niêm, thừa-phái Thoát-lãng đổi đi Lai-châu.

M. Phạm-hữu-Thuyên, tù-tài, quán làng Hoàng-xá (Thái-bình) được bổ thừa-phái hạng năm châu Điềm-he, thưởng hàm Hàn-lâm đãi chiếu.

M. Trần-ngọc-Liễn, tú-tài, quán làng Phù-ốc (Nam-định) mông bổ thừa-phái hạng năm tỉnh Yên-bái, thưởng hàm Hàn-lâm đãi-chiếu.

Trường Kỹ-nghệ thực hành. — Các học-trò trường Kỹ-nghệ thực-hành có tên sau này vì không có phép mà thiện-tiện bỏ học, nên phải bỏi lại số học phí như sau này :

1-) Ng-viết-Hiệu, phố hàng Bông Hanoi 127 p. 40.

2-) Trần-đức-Trinh, phố Vĩnh-thịnh (Vĩnh-yên) 121 p. 25.

3-) Ng-thiện-Kế, làng Kiêm-đa, huyện Gia-khánh (Ninh-bình) 61p.6 .

Sở vô tuyến. — M. Phạm-văn-Tương tham tá hạng năm ngạch vô tuyến được thăng hạng tư kể từ ngày 1er janvier 1924.

Ngạch binh-sĩ. — M. Ng-ngọc-Đại, phó lãnh-binh Bắc-ninh, được thăng chánh lãnh-binh tỉnh ấy.

M. Ng-v-Nguyên, phó quản cơ hạng nhì Bắc-ninh được thăng phó quản-cơ hạng nhất.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai)

BÁN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES »
mỗi gói. 0p.08

Thuốc STIC « HAVANE »
mỗi gói. . . . . 0 . 10

Thuốc STIC « ANGLAISES »
(Thanh-hương) bọc vào hộp bán kín, mỗi hộp hai mươi điếu. . . . . 0 . 20
3097

58 83

ĐÁ-BIẾT-TUỔI-VÀNG

(Trinh-thám tiểu-thuyết)

PHẠM-BÙI-CẨM dịch-thuật

Cuốn tiểu-thuyết này cho là trinh-thám tiểu-thuyết cũng được, mà cho là tiểu-thuyết cũng được. Vậy xin dịch ra để công-hiến các bạn độc-giả một cuộc tiêu-khiển khiến-hứng trong khi tiêu-hận tra-đu !

CHƯƠNG THỨ XXVIII

Tối nói :

— Ông Cách-tư-thắc ! Tôi nghe nói đã đến Nữu-ước rồi mà, sao tôi xem nhà cửa ở đây cái nào cũng giống kiểu nhà nước Ác cả, là làm sao thế ? Ngoài tưởng thì hay trồng những cây gãng, mà những bức họa đồ treo ở trong nhà thì thuần thị là những bức trần hủ ; còn như các thị-giả thì đứa nào cũng ăn vận một cách sạch sẽ riêm rúa, ghế ngồi thì cao ngất ngưởng, mà cửa giả thì cái nào cũng treo một bức màn cửa rất dày, chẳng khác như những cửa hàng rượu trong nước Anh về hồi thập-thất thế-kỷ ; vậy chứ ở đây là xứ nào thế, hở ông ?

Cách-tư-thắc nói :

— Ông hỏi làm chi ! Đây là đất Nữu-ước đấy mà, ta cứ ở là được rồi, bất tất phải hỏi căn kẽ làm. Nay ông có còn điều gì nên nói nữa không ?

Tối bèn những chuyện tai nghe mắt thấy ở trong nước Mỹ, kể lại hết cả cho Cách-tư thắc nghe. Cách-tư-thắc tai rất thông minh, nghe kể qua một lượt mà hiểu hết không sót một điều nào cả.

Tối nói xong, Cách-tư-tuắc vẫn hút thuốc á, hút hết điếu thuốc lá mà vẫn không nói gì. Đoạn rồi cầm mũ đưa cho tối mà rằng :

— Ta còn phải đi có tí việc đây ! Hôm nay thì với quả, chiều phải đáp chuyến tàu của Đức-quốc công-ty đến Hán-bảo.

Tối vội vàng cùng với Cách-tư-thắc cùng đi, vừa đi vừa hỏi :

— Ta nay lại trở về Âu-châu ư ?

Cách-tư-thắc nói :

— Phải !

Tối nói :

— Về Âu-châu thì nguy lắm. Ý tôi thì tôi muốn hãy tiềm phục ở Tây-kha thì hơn.

Cách-tư-thắc nói :

— Ông chớ lên tiếng, lát nữa thì xong cả.

Hai chúng tôi bèn lấy xe-hơi đi đến con đường số bốn mươi bảy. Nhà cao không biết mấy mươi từng, thang máy lên xuống như mắc cửi. Chúng tôi lên đến từng gác thứ mười một, vừa ở thang bước ra thì trông thấy ngay một cái cửa, trên cửa có treo một bức hoành biển, đề mấy hàng chữ sau này :

« Văn-phòng ông Mã-cách, »

« Lo giúp các công việc cho mọi người »

Cách-tư-thắc đẩy cửa vào, thì thấy có một người mới đứng tuổi, trạng mạo rất giống người Do-thái, ngồi ở bàn giấy đang viết. Thấy chúng tôi vào, thì ngẩng mắt lên nhìn qua, rồi lại cúi đầu xuống, dường như không để ý vào khách.

Cách-tư-thắc nói :

— Mã-cách tiên-sinh ! tôi xin kính chào tiên-sinh.

Mã-cách cũng gật đầu thi lễ.

Cách-tư-thắc lại nói :

— Tiên-sinh có còn nhớ tôi không !

Mã-cách mỉm cười, hai mắt vẫn nhìn vào tờ giấy đang viết, rồi nói :

— Tôi đã trông thấy ai một lần, thì không bao giờ lại có quên mặt. Đó là một điều cần nhất trong cái nghề nghiệp của tôi. Hôm nay lại đây, có lẽ là ông Cách-tư-thắc và người bạn đồng chí là ông Khắc-lôi-tê chứ ai !

Cách-tư-thắc cả kinh nói :

— Cái kỳ tính của tiên sinh thì thật thấy lạ lùng quá !

Mã-cách nói :

— Điều đó cũng chẳng có khó gì. Hôm qua tôi có tiếp được một bức điện tín ở Âu-châu, cậy tôi giúp việc, song tôi đã cố sức từ không nhận. Trong điện-tín có kể rõ cả niên mạo của ông, cho nên tôi thấy ông thì tôi nhận ngay ra được !

Cách-tư-thắc nói :

— Họ đã điện kịp rồi kia ư ?

Mãi-cách nói :

— Phải ! Họ cậy tôi cho người đi đò ông, xem ông hành động những việc gì, thì biên chép vào một quyển nhật ký, đợi có chuyến tàu ở Pháp đến thì gửi quyển nhật-ký ấy về cho họ, việc họ cậy chỉ có thế mà thôi. Nhưng họ nhầm, họ không biết tôi xưa nay, phàm người nào đã có đi lại với tôi, thì quyết không khi nào tôi lại có làm thế.

Cách-tư-thắc nói :

— Ôi ! tiên-sinh thật là người nghĩa khí vậy,

Mã-cách nói :

— Có làm chi cái đó mà tôn-ông phải quá khen, và hôm nay hai ông đến đây, tất có điều chi chỉ giáo.

Cách-tư-thắc nói :

— Xin tiên-sinh hãy nhìn qua ông bạn tôi đây.

Mã-cách liếc mắt nhìn tôi, thoáng một cái là xong ngay. Tối biết hắn đã nhìn qua mình một lần này, thì suốt đời mình cũng không trốn khỏi cái tia sáng ở khóe mắt hắn vậy. Mã-cách nhìn tôi xong liền nói :

— Thế sao ?

— Cách-tư-thắc nói :

— Nội nhật ngày hôm nay thì chúng tôi phải trở về Âu-châu, song chúng tôi lại muốn làm thế nào cho có người trông thấy chúng tôi đi sẵn ở phía tây. Việc đó trăm sự xin nhờ tiên-sinh cả.

Mã-cách nói :

— Được ! Chỉ hóa một người ra thành hai thì được chứ gì !

Cách-tư-thắc nói :

— Vâng.

Mã-cách lại nói :

— Nhưng thế đi về phía đông hay về phía tây ?

Cách-tư-thắc nói :

— Tất phải đi về phía tây mới được

Mã-cách nói :

— Thế thì cũng dễ, xin ông hãy đợi đây một chút.

Nói đoạn cái xoảng cầm lấy cái hòm ảnh mà rằng :

— Ông Khắc-lôi-tê ! Xin ông đứng ra chỗ sáng kia. — Ông đứng yên đấy nhé !

Khi đó Mã-cách giơ hòm ảnh lên chụp, rồi lại nói :

— Còn phải chụp một cái ảnh đứng nghiêng nữa.

Khi đó chụp cả thấy hai cái ảnh xong, Mã-cách bèn lấy giấy bút ra rồi nói :

— Ông trọ ở đâu ?

Tối nói :

— XI-tơi-á khách sạn.

Mã-cách nói :

— Ông có thể giao tất cả các đồ hành trang cho người đi thay ông không ?

Lại quay lại Cách-tư-thắc mà rằng :

— Ông có biết kẻ thù nó định xử trí với ông Khắc-lôi-tê đây thế nào không ?

Cách-tư-thắc nói :

— E rằng không phải là việc lành.

Mã-cách ngẫm-nghĩ hồi lâu rồi nói :

— Nếu thế thì tất phải một số năm nghìn kim-tiền để làm món tiền bảo hiểm cho người ấy.

Cách-tư-thắc nói :

— Xin được.

Mã-cách lại quay lại nói với tôi rằng :

— Thôi thế bây giờ ông đưa thìa khóa hòm rương xống áo, và cả thìa khóa phòng khách dặn đây cho tôi. Còn điều chi đáng dặn nữa thì ông dặn hết đi, để tôi lại dặn lại cho hắn biết, thì khi ngôn ngữ cử chỉ mới có thể giống in như ông được....

(Còn nữa).

Digitized by Viện Nghiên cứu Hán Nôm (2013-14) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt có kim
có chất độ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2865

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 28 janvier 1924
KIM KIỀU TÁI HỢP

Tối thứ ba 29 janvier 1924
CỦA THIÊN GIÁ ĐỊA

BÁN TIỀN NGAY

Một cái xe comionnette hiệu « Citroën » 10 mã-lực, dùng mới có tám tháng, xe còn tốt lắm. Nay muốn bán, giá là 1.450 $ 00.
Hỏi tại M. Gougueheim, 4 Đ p-cầu.
3755

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
48, Rue des Cantonnais, 48
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bán-hiệu có bán buôn các thứ các nhiễu, sàng mà nhiễu lãnh, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có bán cả hàng ta Bắc-kỳ như lụa, soyeux, đoạn, lạo, bằng, gấm, vân nhỏ, vẻ hàng Saigon như đoạn, tấm, vân vân.
Nay mới có đủ các mới làng thêm, mặt đẹp mà bền mãi rằng khỏi. Những hàng này bán buôn trong tiệm, chớ không bán lẻ vì không có nhiều gian để xếp đặt, vì hàng con nguyên không thể cắt được.
Qui-khách chiếu cố đến bản hiệu mà mua còn lạ xa thì gửi thư về, bản-hiệu xin gửi contre remboursement.
Cần bạch
2010 YU-WO-TSEONG

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

ẤU-HỌC TOÁN-PHÁP

CỦA
NGUYỄN-NGỌC-QUẢN
SOẠN
Giá 0 $ 30 một quyển
Tiền cước gửi recommandé 0$11
Bán tại Bản-quán và có gửi bán ở các hàng sách

Mất con lại thấy. — Nhờ về mấy đòng chữ của qui-báo đăng việc tôi mất con hôm nọ, mà một cô buôn bán tại cửa chùa Cầu-đông (phố hàng Đường Hanoi) xem báo thấy, có liền bảo người viết thư lên Sơn-tây mách tôi là có cô thấy một cậu bé-đương ở trong chùa ấy mà tên tuổi và hình dáng đúng như lời tôi đã nói đó. Tôi nhận được thư, về ngay Hanoi thì quả thấy cháu đương ở trong chùa đó thực.

Vậy trước hết xin có mấy lời cảm ta qui-báo và sau xin cảm ta tấm lòng qui hóa của cô một lần nữa.

Ký Đỏ, Sơn-tây

Ôm giữa đường. — Chiều 25 vừa rồi hồi 5 giờ rưỡi người ta thấy một người đàn ông già chừng 55 tuổi ốm nằm ở phố hàng Khoai, sở Cẩm đã cho đưa vào nhà thương.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương-thu đã nổi tiếng Bác-đầu bội-tinh.
Nguyên chuyên về bệnh chó tại bệnh viện Trois, Fer, Rabat Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều từ — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1 $ 50
Phòng tham bệnh tại DƯƠNG GIA-LONG, 52, giấy nói số 2.06
3012

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tàu không được vào bến. — Tàu *Jade* ở Hong-kong đến chiều thứ bảy hôi 3 giờ, nhưng vì tàu ấy có một người đàn bà Khách mắc bệnh đậu mùa cho nên tàu không được vào bến và người đàn bà cùng hai đứa con phải đem vào nhà thương lấy.

Các hãng branch khác cũng phải lưu lại trên tàu cả

Pháo-thuyền « Malicieuse ». — Chiếc pháo-thuyền *Malicieuse* đi cùng chiếc pháo-thuyền *Moqueuse* tại đảo Nam-Ouan đến đây hôm qua sáng thứ bảy. Tàu *Malicieuse* có tải lương thực cho đồn, thuê tàu *Moqueuse* vào đi về về từ Nam-teinne đến Fort Bayard.

Một cuộc đánh số. — Hội Quán-công bên Tàu (Mandarins) ở đây chia thủ 123 tại Haiphong được nhập đặc cách mỗi người được đánh số lấy liền 100 con bạc có của hội. Số về phát hành nhiều nhất là 20, 60 và giải được cộng tất cả là 109 chia ra như sau này :

1	giải	4. 00 đồng
1	—	1.00 —
2	—	50 —
5	—	100
50		20
50		10 —

Đến ngày 30 mới thì mở số, và nếu cần phải hoàn lại thì sẽ được hoàn chậm đến ngày khác.

Ngựa lồng đổ xe. — Sáng thứ sáu hôi 11 giờ rưỡi có một cái xe đóc nữ đổ ở đường Maréchal Joffre mà không có sai-dịch. Con ngựa lồng lên dọng, phải một cái xe tay trong có một người Tây ngồi may không việc gì. Rồi con ngựa chạy xuống sông Bonnal, sau có người lội lên được không việc gì.

HÀ-ĐÔNG

Được thưởng hàm về dịp tết. — Chánh quản-cơ : M. Trần-như-Đính, chánh hương-hội làng Yên sở, tổng Dương-liễu, tỉnh Hà-đô g.

Tùng thất phẩm văn-giai : MM. Nguyễn-Côn, chánh-tổng Đan phượng, Hà-đông ; Cao-văn Cơ, chánh-tổng Thanh-trì, tỉnh Hà-đông.

Tùng bát-phẩm văn giai : M. Lê-văn-Hữu, chánh-tổng Phù-lâm, tỉnh Hà-đông.

Chánh cửu-phẩm văn giai : MM. Chu-chi-Chấn, phó tổng Yên-lãng, tỉnh Hà-đông ; Ng-v-Thuần, chánh tổng Tiên-lữ, tỉnh Hà-đông ; Trần-đình-Thuần, lý-trưởng làng Tiến-an, tỉnh Hà-đông ; Ng-x-Đăng, chánh hương-hội làng Xuân-tảo, tỉnh Hà-đông ; Ng-quang Hoài, phó hương-hội làng Vĩnh-ninh, tổng Vĩnh-ninh, tỉnh Hà-đông ; Ng-tất-Tá, lý-trưởng làng Thượng-cát, tổng Hạ-trì, tỉnh Hà-đông ; Đỗ-bình-Danh, lý trưởng Đng Hoàng-xá, tổ g Hạ-trì, tỉnh Hà-đông.

Tùng cửu phẩm văn-giai : MM. Nguyễn-duy-Khang, chánh hương hội làng Hữu-tu, tổng Tả-thanh-oai, tỉnh Hà-đông ; Nguyễn-văn-Phương, chánh hương-hội, làng Thượng-hội, tổng Thượng-hội, tỉnh Hà-đông ; Lê-duy-Khuyến, chánh hương-hội, làng Thọ-Lão, tổng Thọ-lão, tỉnh Hà-đông ; Chu-duy-Khang, hội-viên hương-hội làng Trung-thuy-thượng, tổng Sơn-công, tỉnh Hà-đông ; Bùi-văn-Ngọc, chánh hương hội làng Phương-trì, tổng Đan-phượng, tỉnh Hà-đông ; Lê-viết-Văn, chánh hương-hội, làng Dang-giang, tổng Thái-bình, tỉnh Hà-đông ; Lê-văn-Đệ, chánh hương-hội làng Kiên-vu, tổng Trần-lộng, tỉnh Hà-đông ; Nguyễn-văn-Duyệt, chánh hương-hội, làng Hạ-thai ; tổng Ninh-xá, tỉnh Hà-đông ; Bùi-xuân-Hồ, chánh hương-hội, làng Kim-hoang, tổng Phương-canh, tỉnh Hà-đông ; Bùi-văn-Kiều, hội viên hương-hội, làng Yên-vĩ, tổng Thủ lưu-thượng, tỉnh Hà-đông ; Đỗ-lê-Thanh, thư-ký, hương-hội, làng Xuân-lâc, tổng Xuân-tảo, tỉnh Hà-đông ; Nguyễn-văn-Tùng, thủ quỹ hương-hội, làng Thượng-cát, tổng Hạ-trì, tỉnh Hà-đông ; Lê văn-Tiu, thủ quỹ, hương-hội làng Thụy-thượng, tổng Phù-gia, tỉnh Hà-đông ; Nguyễn-quý-Kế, lý-trưởng làng Đại-mỗ, tổng Đại-mỗ, tỉnh Hà-đông ; Lê-văn-Lộc, lý-trưởng làng Phương-trung, tổng Phương-trung, tỉnh Hà-đông ; Nguyễn-đức-Nhuận, phó-tổng Xuân-nội, tỉnh Hà-đông ; Vương-trọng-Pha, thủ quỹ hương-hội, làng Phương-lâm, tỉnh Hà-đông ; Nguyễn-Sư, chánh-tổng Hoàng-mai, tỉnh Hà-đông ; Nguyễn-v-Mão, lý-trưởng làng Lương-yên, tổng Thanh-nhàn, tỉnh Hà-đông.

(Còn nữa)

NAM-ĐỊNH

Hỉ tín. Đến ngày 28 tháng này, cụ huyện hưu trí Lưu-thế-Vân sẽ làm lễ thành hôn cho lệnh lang là M. Lưu-thế-Ái tham-tá Công-chính tại Trung-kỳ kết duyên với lệnh ái quan Tuần-phủ Vũ-ngọc Oánh tại ấp Hải-nhuận, huyện Hải-hậu.

Bản quán có lời mừng hai họ và tân-lang cùng tân-giai-nhân.

Nghe bình văn. — Mục này đăng kỳ báo vừa rồi mới là một tin đồn thôi mà có lẽ định vào tối hôm 31, chứ không phải thứ hai. Việc này còn đặt hội-đồng sát hạch và định ngày giờ nhất định. Khi nào được tin xin đăng báo trước.

Từ-Sơn lại cảo

Đổi tên trường học. — Trường trong (groupe Nord) gọi là Ecole Jules Ferry, trường Tả-sĩ (groupe Est) gọi là Ecole Paul Bert mà trường ngoài gọi là Ecole Francis Garnier.

Mất trộm hai vạn. — Cái trộm to hai vạn độ tháng tư ta tại nhà bà cụ Đỗ-thị-Hảo ở phố Khách nay nhờ sở Mật-thám đã bắt được mấy tên can phạm.

Mới rồi viên thanh-tra Gulber cùng mấy thầy đội mật-thám Diệu, Liên (Hanoi) và M. Nguyễn-tiến-Thế về làng Quí-nhất bắt và tra xét ra mối.

VIỆC KINH-ĐÔ

Nam-triều quan lại thăng-thưởng. — Ngày mồng bảy tháng chạp năm nay, Hoàng-thượng đã ban lời dụ đề thi-ân thăng thưởng cho các hàng văn võ nội ngoại chư thần, nhơn dịp xuân-lệnh sang năm là một khánh-niên. Vậy những ông đã làm việc thâm-niên hoặc hệ có công lao đều được mông ân thăng thưởng.

1. Quan văn

M. Phạm-Liệu, tham tri bộ Lại, gia thượng-thư hàm.

M. Ng-đăng-Tam, tham-tá Cơ-mật, và M. Bửu-Thạch tham tri bộ Lễ, đều chuẩn-thăng thự thượng-thư nhưng sung chức cũ.

M. Phạm-Viên, thự-tham-tri, sung lý việc Nội-các, thăng thiệt thọ tham tri, nhưng sung lý việc Các.

M. Hồ-đắc-Viên tuần-vũ tỉnh sự chánh-phủ Bảo-hộ cải-thọ tham tri, sung lý việc Nội-các.

M. Ng thúc-Đình, phủ-doãn phủ Thừa-thiên, cải thọ Binh-thuận tỉnh Bố-chánh-sứ.

M. Thái-v-Toản, thự tuần-vũ, tỉnh Quảng-nam tỉnh Bố-chánh-sứ, chuẩn lấy bản-hàm bổ ra phủ-doãn tỉnh Thừa-thiên.

M. Ng-văn-Hoành, án-sát-sứ tỉnh Quảng-nam, chuẩn thăng lãnh chức bố-chánh tỉnh ấy.

M. Lê-trung-Khoản án-sát-sứ tỉnh Hà-tĩnh (Đồng-lộ tự-khanh) chuẩn lấy bản-hàm cải lãnh chức phủ-thừa tỉnh Thừa-thiên.

M. Võ-văn-Toản, hàm quang-lộc tự khanh, tá lý Hình-bộ chuẩn lấy hàm ấy bổ lãnh Quảng-nam tỉnh án-sát-sứ.

M. Ưng-Bình, hàm hồng-lô tự khanh, lãnh chức án-sát sứ tỉnh Quảng-bình, chuẩn thiệt-thọ chức ấy tại tỉnh ấy.

M. Nguyễn-khắc-Niêm, hàm Hồng-lô tự-khanh, lãnh chức Tri-phủ phủ Anh-sơn, chuẩn lấy hàm ấy, điều lãnh quốc-tử-giám Tư-nghiệp.

M. Hương-Kiên, hàm thị-giảng học-sĩ, lãnh Thừa-hộ sứ phó sứ, chuẩn thọ thị-độc học-sĩ, nhưng lãnh chức Hộ-bộ lang-trung, chuẩn lấy bản hàm, tá-lý bình-bộ sự-vụ.

M. Nguyễn-cao-Tiêu, hàm Hồng-lô tự thiếu-khanh, lãnh chức thị-độc Nội-các chuẩn gia-ân thăng thọ Quang-lộc tự thiếu-khanh tham-tá các vụ.

M. Lê văn-Doãn, Hồng-lô tự-thiếu-khanh, lãnh Thái-y-viện ngự-y, chuẩn thăng thọ Quang-lộc-tự-thiếu-khanh, nhưng lãnh chức cũ

M. Tôn-thất-Lãm, Hồng-lô-tự-khanh lãnh chức Tri-phủ Hàm-thuận, chuẩn lấy bản hàm bổ lãnh chức Quản-đạo thành phố Đa-lạt, tỉnh Lâm-viên.

M. Trần-đình-Chu, hàm Quang-lộc tự-thiếu-khanh, lãnh bình-bộ viên ngoại, chuẩn thăng thọ Hồng-lô tự-khanh nhưng lãnh chức cũ.

M. Lê-Tấn hàm Thị-độc học-sĩ, lãnh Tả-ký đạo Ngự-sử, chuẩn cải thọ Hồng-lô tự-khanh, nhưng lãnh chức cũ.

M. Hồ-đắc-Ưng, Hàn-lâm-viện thị-giảng, sung chức thư-ký ở sở Ngự-tiền thông-sự, chuẩn thăng Hồng-lô tự-thiếu khanh nhưng sung chức cũ

2. Quan võ : M. Nguyễn-văn-Hy, phó Đề-đốc, lãnh chức lãnh-binh tỉnh Quảng-nam chuẩn thăng thiệt thọ phó đề-đốc nhưng lãnh chức cũ.

M. Trần-thành-Tinh, lãnh phó vệ úy, lãnh Thân-binh vệ úy chuẩn cải thọ Quảng-bình tỉnh phó lãnh binh.

Ấy là những quan văn võ ở Nội ngoại đều được thăng chức, còn những ông văn võ được thưởng kỳ tên như sau này :

M. Phan-Quang, lãnh Hộ-bộ-thi-lang, thưởng Ngũ-hạng Gia-thiện Long bội-tinh.

MM. Ưng-Bàng, Công-bộ thị-lang, thưởng nhị-hạng kim-khánh ; Nguyễn bá-Trác, Tả-lý Học bộ ; Ngô-đình-Khôi, lãnh chức Bố-chánh tỉnh Bình-định ; Võ-đông-Luân, Án-sát sứ tỉnh Khánh-hòa ; Lê-trung-Khoản, lãnh Thừa-thiên-phủ phủ-thừa ; Ưng-Đạm, Tả-giáo Thừa-thiên-phủ lãnh-binh ; Đỗ-văn-Thủ lãnh Hộ-lăng-vệ lãnh-binh đều được thưởng tam hạng kim-khánh.

MM. Nguyễn-văn-Đam, Tham-tri bộ-hộ ; Ưng-Bộng Bố-chánh tỉnh Phú-yên, đều được thưởng kim-tiền nhị hạng ; Nguyễn-Hèm, lãnh Ngự-sử, thưởng một đồng tam hạng kim-tiền.

Một thứ xe không có hạng. — Mấy hôm nay ở tòa Công-sứ Thừa-thiên ngày nào cũng thấy có người kéo xe đến xin xét để định hạng mà đánh thuế.

Thuế xe có đâu ba hạng thì phải. Trong ba hạng ấy đã định đến hạng ba là mất hạng rồi, nhưng tưởng còn có một hạng nữa không ai ngờ, mà cũng chẳng còn biết hạng nào mà định.

Hạng xe ấy là một thứ xe gỗ rất tồi, tồi không thể tả được, mà chỉ nên nói rằng ai đi vỏ ý gần những cái xe ấy có lúc nó tự nhiên mà vỡ thì vân xe rơi nhảm phải bị thương! Những cái xe ấy nếu cứ để ở nhà hoặc kéo ra đường chẳng còn ai ngờ là xe dùng được mà định hạng đánh thuế. Thế mà những ông chủ có xe ấy cứ nghiễm nhiên ngồi trên xe kéo đi như thường không ngại ai cả. Lắm lúc có cái đang đi, bỗng sứt bánh rồi ngã xuống đánh rầm, vân xe và bụi đất văng ra tứ tung làm cho trở ngại sự thông thương lại vững lắm.

Ước gì quan trên ra lệnh cấm những cái xe ấy không được kéo ra đường vì rằng nếu cứ để liều lĩnh như thế thì có ngày xảy ra lắm điều hại.

(Xem trang thứ tư).

Tết Nguyên-đán

Nay mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ anh em sắp đến ngày được xum họp đoàn-viên. Ta sẽ được thấy những người ta nên yêu vì công việc làm ăn mà xa nhà xa cửa. Người già, người trẻ, vui vẻ về cái buổi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi nên mua quà gì bây giờ. Con cái thường tìm của cha mẹ thích mà tặng người. Nhưng các cụ già nuôi tuổi tác kia thì các cụ thích gì? Ta nên làm quà các cụ những thứ các cụ thích mà lại có ích cho các cụ. Ấy người làm con ai cũng phải tự hỏi câu ấy. Nên biếu các cụ những vị làm cho các cụ thêm mạnh mẽ, thêm vui vẻ, một thứ bổ bổ các sức xác, một thứ uống ngon miệng, một thứ rượu êm dịu, bổ mà làm cho ngon cơm. Ta tưởng thế được thứ quà như thế là hơn cả. Rượu Tonique Tonkinois là một thứ rượu rất tốt, được Đại-nam Hoàng-đế đã ban khen, thực là một thứ rượu nên dùng lắm.

Theo lệnh tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những bình là làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Rượu ấy bán ở hiệu **MONTÈS, 54, phố Tràng tiền, nhà ba chuông**. *Nên đến ngay mà mua. Thường đến vụ tết, ông Montès bán nói giá, nghĩa là mỗi chai Tonique Tonkinois chỉ bán có* **2$00** *mà thôi.*

HIỆU
MINH-DƯƠNG
MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC
của Đông pháp Yên-thảo công-ty
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ-GÀ
Giữa phố hàng Gai số 83

Số 46

BÌNH SƠN LÃNH YẾN

(Chuyện một cô nữ-thần-đồng mới lên 10 tuổi, mà đã có tài văn-thơ nhả ngọc phun châu, khắp các quan trong tòa Hàn-lâm, đều phải bái phục. Thiên-tử phong cho là « Hoằng-văn tài-nữ » lập lắm kén chồng, lại ban cho một cái roi kim-như-ý, hễ công-tử nào dám hỗn-hào xấc-láo thì được phép đề-tử. Sau vì một sự kén chồng ấy mà sinh ra nhiều chuyện rất lý-kỳ.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tống-tin được *Ân* tri-phủ trọng-đãi thì lại tự xưng thi-sĩ để cho rộng đãi thì lại tự xưng thi-sĩ để cho rộng đường giao-du. Hôm ấy *Ân* tri phủ mới ra nghe chim oanh ở *Thiên-liễu-trang*, vậy nên *Tống-tin* cùng *Trương-dì* đến trước, tính cứ lại gặp *Yến-bạch-ham*. *Yến-bạch-ham* cũng mọi người quay đi thì kiệu *Ân* tri phủ vừa tới nơi.

Ân tri-phủ liếc trông *Yến-bạch-ham*, liền hỏi *Trương-dì* rằng :

— Chàng thiếu-niên vừa đi kia hình như *Yến* sinh-viên đó phải không ?

Trương-dì nói :

- Chính phải !

Ân tri-phủ ngảnh lại bảo *Tống-tin* rằng :

Chàng *Yến* sinh-viên này là con quan *Yến* đô-đường đây trước, tên gọi *Yến-bạch-ham*, tuổi đầu còn nhỏ, nhưng học rộng tài cao, hôm trước quan *Vương* đốc-học lấy hẳn đỗ đầu, nghe đâu lại định đặc-cách tiến-cử nữa.

Tống-tin nói :

— Theo lệ thì sinh-viên xưa nay không được tiến-cử, có sao quan *Vương* đốc-học lại bỏng có ý ấy ?

Ân tri-phủ nói :

— Tôi nghe nói thánh-thượng thấy *Sơn-đại* có tài, ngỡ thầm trong đám nữ-lưu còn thế, huống-chi bọn tu-mi nam-tử, há lại không có kẻ kỳ-tài. Hôm trước quan *Vương* đốc-học vào bái-mệnh, thánh-thượng có diện-dụ phải gia ý sưu-cầu kỳ-tài, nếu không thì sẽ trọng phạt. Bởi vậy quan *Vương* đốc-học lưu-tâm đó xét, thấy được *Yến-bạch-ham*, rất lấy làm mừng-rỡ. Ngài có nói chuyện với tôi rằng : « Một người không tiến sự tiến-cử, muốn được người nữa thì hay. » Ngài hai ba lần nhờ tôi tìm giúp. Nếu đại-huynh không vì câu chuyện trước thì tôi quyết xin tiến-cử, cũng là một việc rất hay.

Tống tin sợ *Trương-dì* hỏi đến câu chuyện trước, vội-vàng nói chữa mà rằng :

— Tôi đây là kẻ sơn-nhân, như hạc nội mây ngàn, phương trời cao bay, khi nào lại chịu chui vào trong lồng vậy. Quan *Vương* đốc-học đã lòng yêu, Quan *Vương* đốc-học đã tiến-cử thì sợ không hợp cái lòng kỳ-vọng của lệnh tôn-công là quan *Trương* thượng thư tôi vậy.

Tống-tin nằm-nhằm gật đầu mà bảo rằng :

— Đại-nhân nghĩ như thế, thật là có lòng yêu *Trương* đại-huynh quá lắm !

Trương-dì nói :

— Tiểu-đệ được đại-nhân đây phù-trợ cho, thật lấy làm cảm-kích vô cùng.

Ba người cùng ngồi uống rượu. Hồi lâu, *Ân* tri-phủ lại hỏi *Trương-dì* rằng :

Vừa rồi tôi trông thấy có một chàng thiếu-niên cùng đi với *Yến* sinh-viên, chẳng biết là ai đó ?

Trương-dì đáp rằng :

— Chàng thiếu-niên ấy không phải người *Tung-giang*, nguyên là cháu quan giáo họ *Bình*, tên gọi *Bình-như-hành*. Hắn dẫu cũng có chút tài-học, nhưng tính rất kiêu-ngạo, không thể chịu được.

Ân tri-phủ nghe nói, mới không hỏi nữa. Ba người uống rượu mãi cho đến buổi chiều mới về. *Ân* tri-phủ lên kiệu về trước. *Trương-dì* và *Tống-tin* dắt tay nhau thông-thỉnh về sau.

Trong khi đi đường, *Trương-dì* nói với *Tống-tin* rằng :

Tiểu-đệ vâng lời gia-nghiêm, phải chuyên về cái học cử-nghiệp, cho nên cái lối thơ-văn, không từng lưu-ý đến. Mới đây *Yến-bạch-ham* cùng *Bình-như-hành*, gọi là làm được mấy câu thơ lăng-nhăng, đã có lòng khinh-rẻ tiểu-đệ. Nay tiểu-đệ được biết đại-huynh là tay thi-sĩ nhất trong thiên-hạ, hôm nào tiểu-đệ đặt một tiệc rượu, xin đại-huynh làm mấy bài thơ, áp-đảo hai người kia, để cho hả được cái lòng căm-tức của tiểu-đệ.

Tống-tin nói :

— Cái học cử-nghiệp thì tiểu-đệ hoang-phế đã lâu, không dám nói khoác, còn như cái nghề thơ văn, may ra có thể giúp đại-huynh một tay được.

Trương-dì mừng-rỡ mà rằng :

— Nếu được đại-huynh giúp cho thì ơn ấy bao giờ dám quên.

Hai người đi vào trong thành, rồi cùng từ-giã nhau. Cách mấy hôm sau, *Tống-tin* nghe nói *Yến-bạch-ham* con nhà phú quí, lại là một bậc thiếu-niên đanh-sĩ đời bây giờ, có ý muốn kết-giao cùng *Yến-bạch-ham*, mới mua một chiếc quạt, để đề bài thơ tán-tụng đem đến tặng đáng.

Tống-tin mở quyển thơ cũ ra xem, không thấy một bài nào chấp-chênh cho được. Toan thôi không viết thì sợ không hợp với cách cử-động của khách làng thơ, mà lạo-thảo viết ra, lại lo rằng thêm một trò cười cho *Yến-bạch-ham*.

Tống-tin nghĩ quanh nghĩ quẩn trong nửa ngày trời, bỗng sực nghĩ ra mà lẩm-nhẩm nói một mình rằng :

Chi-bằng ta đem bài thơ bạch-yến của nàng *Sơn-đại* mà viết ra đây, cứ nhận là của ta làm thì hỏ để đã mấy người biết.

Tống-tin quyết định như vậy, mới mở quạt đề thơ. Lại viết sẵn một cái danh-thiếp, bảo người cầm theo, để đến yết-kiến *Yến-bạch-ham*. Khi đến cửa *Yến-bạch-ham*, *Tống-tin* sai đưa danh-thiếp xin vào yết-kiến.

Người nhà *Yến-bạch-ham* nói :

Tiên-sinh tôi đi vắng.

Tống tin hỏi :

— Chẳng hay tiên-sinh đi chơi đâu ?

Người nhà *Yến-bạch-ham* nói :

— Quan *Vương* đốc-học cho người đến triệu đi đó !

Tống-tin lại hỏi rằng :

Hôm nay không phải kỳ tuyển-khảo, chẳng hay quan *Vương* đốc-học triệu đến có việc chi ?

Người nhà *Yến-bạch-ham* nói :

— Tôi nghe nói ngài triệu đến để bảo làm thơ văn, chẳng biết có phải không ?

Tống-tin nói :

Tiên-sinh đã đi vắng thì tôi xin gởi danh-thiếp và một cái quạt này ở đây.

Nói xong, trao danh-thiếp và quạt cho tên người nhà *Yến-bạch-ham* rồi đi. Lại nói chuyện *Yến-bạch-ham* từ khi gặp *Bình-như-hành*, hai bọn họp tâm đầu, yêu-mến nhau như anh em ruột. *Yến-bạch-ham* mời *Bình-như-hành* đến thư-phòng mình cùng ở, để cho tiện sớm trưa ngâm vịnh cùng nhau.

(Còn nữa)

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Nhà khách sạn công. — Theo lời thỉnh-cầu của sở Kinh-tế, chánh-phủ đã cho trích một số bạc lớn để dựng ba nhà khách-sạn công (Bungalow) cho xứ Trung-kỳ, một nhà ở Tuy-hòa, một nhà ở Quảng-ngãi, một nhà ở Đồng-hới.

Ba nhà khách-sạn này lập ra thực giúp được nhiều phần tiện lợi cho hành-khách vãng-lai lắm, từ nay trở đi, không phải lo cái nỗi không có chỗ ăn, chỗ ngủ nữa, chắc rằng nhờ có cái cơ quan ấy, mà rồi đông khách du-lịch, trong Nam ngoài Bắc ra vào qua lại càng thêm đông hơn trước.

Riêng ở bản-hạt, vốn không có một nhà khách sạn nào cả, tuy có nhà Quan-cư (maison des passagers) song cũng còn lắm điều bất tiện, không thích-dụng cho khách lữ-hành sang trọng.

Nay có được nhà Bungalow mới làm xong đây, hành-khách đi ngang qua, đã có chỗ ăn, chỗ ngủ tử tế, khỏi nỗi bực mình như trước nữa.

Tòa nhà này làm hơn sáu vạn đồng (60000 p. 00) thực là một cái lâu đài rất vỹ-đại, qui mô đã to lớn, thể-cách lại mỹ-lệ, ở trong ấy không biết bao nhiêu là phòng, nào phòng ăn, phòng ngủ, phòng tắm, phòng khách.

Lại có mấy cái nhà phụ nữa, như nhà bếp, nhà xe (garage) cũng đều rộng rãi cả. Riêng một cái giếng máy để dẫn nước vào nhà, cũng đã kinh-phí hơn nghìn bạc.

Chung quanh nhà có vườn hoa rộng rãi, cợ ngợi kẻ cũng to lớn thật, tốn mất nhiều công phu lắm.

Trên đám đất hoang phế, bùn lầy, nhơ bẩn, nay nổi lên một tòa nhà hùng-vỹ như thế, cũng trang điểm thêm cảnh-sắc cho thành phố được nhiều phần vậy.

Một việc ngộ sát. — Ngày hôm 23 janvier tại làng Cự-nẫm thuộc huyện Bố-trạch mới xảy ra một việc ngộ-sát rất gớm ghê. Số là có một bọn cu-ly sáu bảy người cùng nhau đúc bê-tơn (béton) một người cu-ly trong bọn đó, không biết làm sao mà bị người cái đánh hai thụi vào hông, chết tươi lập tức.

Việc này đã báo quan sở tại đến khám rồi. Sự thể thế nào, sau này sẽ tục đăng.

Đánh người đến nỗi trí mạng, ôi! gớm ghê thay! cái thủ đoạn của dứa hung tàn.

Dĩ trường. — Trường Khương-hà thuộc về tổng Hoàn-phúc về huyện Bố-trạch nay đi về làng Vạn-lộc, chỗ này ở vào giữa tổng, đông học-trò hơn.

QUẢNG-NGÃI

Một sự bất-tiện cho nghề đạp-mía. — Nghề đạp mía ở xứ ta thường dùng ba khúc thân cây to và tròn, đục thành răng lớn, tục kêu răng bừa ống hàn; ba ống hàn ấy để khít lại với nhau, răng ống nọ bám vào thân ống kia, tương-tự như hai bánh xe đông-hồ, vậy lúc nào có đạp mía thì dùng trâu bò kéo hàn chạy quanh, ba bốn hàn xoay tròn, lấy mía cây nhét vào chỗ kẽ hàn thì tự nhiên mía phải hàn ép ra nước, đem nước ấy mới nấu ra đường. Đó là cách đạp mía của ta thường dùng, song thế thật là bất-tiện và có nhiều khi rất là nguy hiểm cho lũ trẻ con, cùng các người nhét mía vào cho hàn lắm, vì có lúc chúng nó ngơ lơ đi đâu, hoặc dương ngâm nga hát thích chí, mà quên đề phòng, để cho tay nhét mía đến lúc hết mía mà cũng không hay đến nỗi hàn nhai kẹp cả tay mình, cái hại ấy rất nhiều, vì thế làm người bị cụt mất cả bàn tay, nửa cánh tay, có đứa khốn nạn mất luôn cả cánh tay nữa, trông thấy mà thương hại cho chúng nó mang cái tật ngắt nghèo suốt một đời. Nhơn cái hại ấy mà năm nào cũng có một số đông người đến nhà thương xin thuốc. Quan thầy thuốc tư qua tỉnh để tìm cách ngăn ngừa cái hại ấy đi, nên chi vừa rồi quan sức cho cả dân trong tỉnh, hễ ai đạp mía thì phải dựng một tấm bằng ván, có khoét một lỗ nhỏ cho lọt vừa một cây mía, đem ngăn vào chỗ chẹt thường chui mía vô hàn, để người chui mía cho khỏi vì vô ý mà bị kẹp nhằm tay, dầu có hở cơ đi nữa, lúc cây mía chui hết rồi tay đến đó cũng thôi trở ra. Ấy là một cách đề phòng của quan trên thương dân, thế cũng nên cảm phục; nhưng kỳ trung còn lắm điều bất tiện cho các nhà đạp mía lắm, vì nếu cứ tuân theo cách ấy mà đạp thì mỗi lần đạp chỉ nhét vào được có một cây, hai lỗ hàn chỉ có hai cây là cùng, theo như cách thường thì mỗi lần ép, ít nữa cũng được 3, 4 cây trong một kẽ, hai kẽ được 8, 9 cây lợi công lắm. Không phải thế mà thôi, theo cách mới mà dùng thì cây mía nhét vào trong hàn xiên xẹo không biết làm sao thò tay vào sửa cho ngay, cho hàn ép được, thì phải hao mất nước mía nữa, thế là đã hao công lại tổn của, vẫn còn bất tiện lắm. Nhưng lệnh quan trên nghiêm cấm, hễ ai không tuân theo đó mà làm thì lập tức phải tổng giam ngay, nên có nhiều chủ mía thấy giá đường nay cao mà không dám đạp vội, vì đạp theo cách quan sức thì rất hại công và tổn của, còn theo như lối cũ của ta thường dùng lại sợ quan biết ra thì bị tội. Nghe đâu hiện nay họ còn đương bẩm lên quan trên xin liệu cách nào cải lương cho tiện lợi, chưa rõ quan trên định lẽ nào.

RƯỢU BẠT-HẢ GET PIPPERMINT GET rượu này uống đã mát mẻ và mát khan tiếng.

痔瘻妹桂張

HỠI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH TRĨ! XIN MỜI CÁC ÔNG QUÁ BỘ, TÔI CHỮA BỆNH NÀY

BỆNH RÌ (tức là bệnh lòi tỉ) thực nhiều người mắc phải, chẳng những là đau đớn, như con đến khi đại-tiện xong rồi thì lại-nhặt đâm đìa, thật là bất tiện cho người ta lắm, hễ không chữa ngay cho khỏi, để lâu thì càng ngày càng thêm nặng về sau khó chữa.

Khi xưa chữa bệnh này đều dùng dao cắt cho nên người có bệnh lấy làm đau đớn, vậy nên tôi dụng tâm nghiên-cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh này không đau, không sót, chỉ trong mấy hôm thôi những nốt mụn tự kỳ rụng rời, mà trong khi đang chữa có thể làm lụng như thường không mất thì giờ. Vậy ngài nào mắc phải bệnh nay xin mời đến.

M. TCHUONG-QUAY-LAM

26, Phố hàng Buồm. — HANOI

Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 2 giờ chiều đi chữa từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ.

Các lính xe đều xin hầu tiếp.

Thư từ xin trả lời ngay. 2090

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê đáng sợ, vì làm cho bao nhiêu nhà giống của ấy người ta thường không đề phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phủ-tạng và làm thổ gần hết cả chân tuyệt đi nữa. Nếu khi có bệnh thời khí nào xảy ra thì người khỏe còn có thể chống lại được, chớ người đã bị bệnh hao mòn này chắc là mắc phải.

Vậy thì nên dùng thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai). Dùng thuốc này thì da mặt xanh, sức lực lại khỏe mạnh, công việc lại muốn làm ăn như thường, ăn uống dễ tiêu, khỏe mạnh lạ lùng.

Chỉ độ 4 và lọ Dragées Rabuteau, thì chắc rằng sẽ bỏ hẳn bệnh hao mòn nữa.

Ở các hàng bào chế to đều có bán. 2056

CÁO-BẠCH

Hội lập Nghĩa-địa tỉnh Thanh-hóa có lời kính-cáo các ông các bà biết rằng khu đất hội mới-mua ở địa-hạt làng Tạnh-xá, Quảng-xá và Mật-sơn để làm Nghĩa địa cho người Nam mình, nay hội đã sửa sang có qui-củ rồi, vậy xin các ông các bà nên mau đến cất các mồ mả của mình để linh tinh lúc trước trong khu đất ấy và đem táng tại nơi đất mà hội đã sửa sang riêng cho hạng cát-táng.

Nếu từ nay cho đến hết hai tháng, mồ mả nào còn thừa lại không thấy ai đến bốc, hội sẽ kể mồ-mả ấy là mồ vô chủ và sẽ cất đem táng tại nơi đất mồ mả vô thừa nhận.

Hựu, hội đã sửa sang một nơi đất để riêng cho hung táng, vậy từ nay giờ đi, bất kể hạng người nào bất hạnh mệnh-một, người nhà có thể xin hội đem vào táng tại đấy được, không phải mất tiền nong chi cả.

Nay kính cáo

Nam Khải-Định thứ 8 tháng 12 ngày 2

Lập Nghĩa-địa hội, hội-trưởng

BÙI-TƯỜNG-LÂN

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng qui-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền và rất quí để trị các chứng bệnh như: kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô số tờ chứng-chỉ là công-hiệu. Nay nhân dịp tết Nguyên-đán sắp tới, bản-hiệu xin tạm hạ giá thứ rượu TONIQUE TONKINOIS này để hiến các qui khách tiện dùng trong ngày tết.

Giá bán 2$00 một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Người Á-Đông ta tuy dùng ngày tháng Dương-lịch, như còn giữ một chút cổ tục mà dùng Âm lịch, nguyên dân tây chưa khỏi, nguyên-đán ta sắp tới, năm Quý-hợi đông sắp tàn, năm Giáp-tý xuân sắp lại, chính lúc này là lúc Quý-chức được hưởng vui vẻ, vậy các ngài có muốn được thử chè thật tốt để dùng ngày xuân nhật hay làm quà cho bà con thì xin mua **Chè Kim-thái chính hiệu con su-tử** hay là:

Tam-hỷ hiệu phúc lộc thọ;	Công-thái hiệu kỳ-lân;
Ngũ-phúc hiệu năm con gioi;	Lâm-mậu hiệu chữ thập;
Thiên-thái hiệu mặt giới;	Minh-thái hiệu lưỡng-nghi;
Tam-nguyên hiệu gia quan tiến tước;	Kim-mậu hiệu song kim tiền.

Các thứ chè của bản-hiệu đều ken thứ rất tốt mà giá lại phải chăng dâu đâu cũng biết tiếng cả.

Qui-khách có mua xin nhận rõ chè Kim-thái có cái tem con su-tử gián ở đấy là đích.

Chính sở bán tại Haiphong, phố Khách, số nhà 140, với Hanoi, phố hàng Ngang, số nhà 3, và Nam-định, phố Khách, số nhà 215, còn các tỉnh dâu đâu đều có đặt đại-lý bán hộ.

Bản hiệu còn các thứ chè ngon để tiện các Quý-khách đi làm quà giá như sau này:

Tiêu-dao-chủng 1 lạng	1$00	Bạch-kê-quan 1 lạng	1$00
Chà-chung-vương 1 lạng	0.50	Mỹ-tây-thi 1 lạng	0.50
Thiết-la-hán 1 lạng	0.20	Ngọc quan-âm 1 lạng	0.20
Kỳ-chủng thầy-tiên 1 lạng	0.15	Chước-thiệt-long-tỉnh 1 lạng	0.15

Haiphong — Hanoi Nam-định

KIM-THÁI kính trình.

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị tinh hảo không có pha chế nhiều món

Mỗi hoàn 0,50 cr (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GẦN-CỐT

THUỐC PHÁP Trữ tại: 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS Ở PHÁP QUỐC LẤM

Cũng có bán tại: Hanoi, Bà CHASSAGNE, Pharmacien, Haiphong, L. BOUCHÉTHON, Pharm., và các hiệu thuốc khác.

KIM-CƯƠNG XIÊM

Bản-hiệu mới về một ít KIM-CƯƠNG XIÊM để làm mặt-nhẫn và hoa-tai, thật-sáng và nhánh lắm chẳng kém gì kim-cương tây. Qui-khách nên đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội, vì thứ này cũng hiếm, khó mà thường có, đem đi làm quà mấy đám cưới thì rất quí, thật là sang-trọng.

Kỳ tàu này mới sang

Laine complets et pardessus, imperméable cùng các thứ hàng to lụa Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng.

Xin hỏi: Hiệu NAM-THỊNH

Soieries — 6 Rue des Cantonnais — Hanoi

MỚI SANG NHIỀU

Chục xe. — Nan hoa — Vòng bánh

Vải cả-cuống lợp mui — Cao-xu bơm và Cao-xu đặc, vân vân...

Hỏi giá tại Bản-hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS

SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS

7, *Boulevard Bobillot, Hanoi* 2096

CÓ THẤY CON DÂU NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON 2059

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL-BERT, HANOI

NHÂN DỊP TẾT

Từ thứ hai 21 Janvier và những hôm sau:

Có bán chiêu-khách: Những hàng sau này:

Nước-hoa, các thứ dùng để rửa mặt, đồ vàng bạc, đồng-hồ, giấy, các thứ bằng gia, các thứ để hút thuốc, đồ ảnh, kính, đồ thể-thao, giao kéo, đồ dùng trong bếp, cốc, đồ bằng sứ, đồ sắt, đồ điện khí, đồ dùng về vệ-sinh, mũ, áo, vải, giạ, len, giầy dân bà, tủ ghế.

Xin xem các chỗ bày hàng, các sổ khai giá

Giá bạc cao nên thừa dịp

CỬA HÀNG NGHỈ TẾT

Nhà hàng xin nói để các qui-khách biết cho rằng, ba ngày Tết là thứ ba mồng 5, thứ tư mồng 6 và thứ năm mồng 7 février cửa hàng đóng cửa.

Ann. Tél. MAGAREUNIS TÉLÉPHONE N° 189

NHÂN DỊP TẾT

Các quí-khách mua thuốc tại hiệu Bào-chế CHASSAGNE, từ hôm 21 tháng chạp An nam đến hôm mùng 5 tháng giêng, mà mua từ 2$00 hàng trở lên, thì hiệu sẽ có tặng THƯỞNG một gói đồ, may ai thì được những đồ quí đáng tiền, nhiều khi quá số tiền mua hàng, mà bình-thường cũng được những thứ hàng hữu-dụng, như là: Nước hoa, Phấn, Thuốc-lá, Gương, Nước Cologne, vân-vân.

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi (ngay cửa hiệu Gô-đa)

Nhân dịp Tết An-nam

Các quí-khánh lại mua thứ thuốc gì ở hiệu bào-chế ông L. BLANC, ở Phố Tràng-tiền, số nhà 31, mà đáng giá 2 đồng thì Bản-hiệu sẽ kính biếu một chai rượu bổ rất tốt, tên rượu là Œno Kola Coca, Rượu này chỉ biếu từ ngày 15 cho đến 30 tháng chạp ta thì thôi.

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Service d'insertion

Do Viện Nghiên Cứu Hán Nôm (VHV. 74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)